

KARAŠEVSKA ZORA NA PROSLAVI DANA EUROPE

Kulturno-umjetnički ansambl „Karaševska zora“ legitimni je nastavljatelj umjetničkog ansambla „Mladi Karaševci“ koji je djelovao u Karaševu do 1990. godine.

Inicijativom Zajedništva Hrvata u Rumunjskoj, ansambl je 1991. godine prešao pod otkrilje ZHR-a te promjenio ime u Karaševska Zora.

Repertoar ansambla se sastoji od plesova reprezentativnih za hrvatsku manjinu, a izvedene melodije iznose ljepotu folklora i specifične tradicije hrvatske zajednice u Rumunjskoj. Glavnu karakteristiku ansambla predstavlja osebujno kostimiranje članova. Muški i ženski narodni kostimi specifični su rumunjskim Hrvatima iz područja Karaševa, Karaš-severinske županije, a poznati su u etnografskim studijama pod nazivom „karaševska“ narodna nošnja.

Samo u prošloj godini, folklorni ansambl „Karaševska Zora“ nastupao je više puta na scenama iz Rumunjske povodom raznih kulturno-umjetničkih manifestacija i stekao je mnogobrojne nagrade i priznanice. Zadnji nastupi Karaševske zore održani su u

KUD „Karaševska Zora“ u Bukureštu

Bukureštu i u Odorheju Secuiesc.

Povodom obilježavanja Dana Europe u trgovačkom centru Plaza România iz glavnog grada države organiziran je zapravo niz kulturnih zbivanja.

U razdoblju 1.-12. svibnja, u Plaza România, kulturni instituti, veleposlanstva i nevladine organizacije organizirale su radionice stranih jezika, izložbe knjiga

i prezentacije o Europskoj 2012. godini.

Posljednjeg dana zbivanja, u subotu 12. svibnja, svi oni koji su se našli u spomenutom centru, četiri su puna sata mogli uživati u dječjim plesovima, glazbi i narodnim plesovima hrvatske, grčke, bugarske i drugih manjina koji žive na prostorima Rumunjske. Organizirane su i nagradne igre s pitanjima o europskim zemljama.

Posebno zanimanje publike privukao je ansambl narodnih plesova Karaševska zora. Naša prekrasna nošnja plijenila je pozornost svih prisutnih koji su fotografskim aparatima slikali naše plesače. Tjedan dana poslije, Karaševska Zora gostovala je i u Odorheju Secuiesc.

Svojim plesovima i pjevanjem u ovom ansamblu, mladi Karaševske zore čuvaju i prenose budućim naraštajima naše tradicije, običaje, materinski jezik i narodnu nošnju. Uzor su našim mladima pa na tome im hvala.

Maria Lațchici

KUD „Karaševska Zora“ u Odorheju Secuiesc

UREDNIŠTVO:

ISSN KOD 1841-9925

Počasní glavni urednik: prof. Milja RADAN

Glavni urednik: Slobodan GERA

Urednici: Ivan DOBRA; Lina TINKUL; Daniel LUKAČELA; Slavica-Marija MUSELIN; Marija LACKIĆ

Tehnoredaktor: Zlatko Nikola URSUL

Fotoreporter i grafički dizajn: Ljubomir RADAN

Adresa: Carașova 22, Caraș-Severin, 327065 România

Telefon: 0040-255-232255; fax: 0040-255-232146

E-mail: zhrucr@gmail.com; hgredactia@gmail.com

Web: www.zhr-ucr.ro

REDACȚIA:

COD ISSN 1841-9925

Redactor principal onorific: prof. Mihai RADAN

Redactor principal: Slobodan GHERA

Redactori: Ivan DOBRA; Lina TINCUL; Daniel LUCACELA; Slavica-Maria MUSELIN; Maria LAȚCHICI

Tehnoredactor: Zlatko Nikola URSUL

Fotoreporter și designer: Liubomir RADAN

Adresa: Carașova 22, jud. Caraș-Severin, 327065 România

Telefon: 0040-255-232255; fax: 0040-255-232146

E-mail: zhrucr@gmail.com; hgredactia@gmail.com

Web: www.zhr-ucr.ro

U ovom broju / În acest număr:

BIOGRAFIJA PROF.

MILJE RADANA

str. 2
pag. 2

MARIJAN LAUŠ-ZA

LUPAČKOG KNEZA

str. 3
pag. 3

NAKON DESET GODINA

str. 8-10
pag. 8-10

DVOJEZIČNO GLASILO KARAŠEVSKIH I TAMIŠKIH HRVATA
PUBLICAȚIE BILINGVĂ A UNIUNII CROAȚILOR DIN ROMÂNIA

Godina: XIX
Broj: 86.
svibanj 2012.
Anul: XIX
Nr.: 86
mai 2012

DAJTE POVJERENJE KANDIDATIMA ZAJEDNIŠTVA HRVATA!

PROF. MILJA RADAN
KANDIDAT ZHR-A ZA KNEZA
U OPĆINI KARAŠEVO

MARIJAN LAUŠ
KANDIDAT ZHR-A ZA KNEZA
U OPĆINI LUPAK

KRATKA BIOGRAFIJA PROF. MILJE RADANA

Djela - ne krase obećanja - krase uspješnu dvadesetogodišnju političku karijeru prof. Milje Radana, aktualnog kandidata Zajedništva Hrvata za funkciju kneza u karaševskoj općini.

Profesor je rođen 26.09.1938. u staroj obitelji Ivana Radana, svoga djeda, na čijoj je imovini ostao i naslijedio stari drveni dom kojega nije porušio, nego samo dotjerao kako bi igledao suvremeni-je. Djed prof. Radana je bio vrijedan i snalažljiv domaćin. Stekao je za vrijeme života dosta imanja i bio otac petero djece. Pretposljednje djetete, Milja, rođen 27.09. 1909. godine bio je otac aktualnog predsjednika Zajedništva Hrvata.

Profesorova mama potječe iz obitelji Gera, kojih je bilo također petero braće. Mama se zvala Ljuba (Marta – Amalija), a rođena je 20. srpnja 1920. godine. Odrasla je kod svoje rođene tetke Kate, rođene Činkul, udate Draghia, koju je zvala „babo“. Otac mu je bio zastrašujući lovac za divljač. Uvijek je gađao lov u bježanju, smatrajući da i zvjer ima pravo braniti goli život, pa ako mu je sreća bila kobna, onda sebe nije smatrao krivim za uskraćeni život. Ako je u mladosti bio grom za divljač, pod starost je postao najžustriji zaštitnik svojih žrtava iz mladosti. Kao dobar lovac, družio se s ljudima različitog društvenog staleža (inženjeri, liječnici, učitelji), stekavši pozitivno shvaćanje za budućnost svoga sina.

Prof. Radan je od malenih nogu, već u šestoj godini, bio zadužen čuvati krave i ovce, pa čak i spavati pored njih u polju. Školu je počeo pohađati u svojoj, bez nekoliko dana ispunjenoj sedmoj godini. Kada je došao prvi školski dan, djed Ivan, svojim strogim staračkim glasom, reče, prije-teći Profesorovu ocu: „Daj Miljo dete u hrvatsku škulu“. Budući da je otac bio prijatelj s ravnateljem rumunjske škole, ipak je profesora upisao u rumunjsku takozvanu „Gornju škulu“ (Donja je bila hrvatska škola čiji su učitelji bili Hrvati iz Hrvatske). Takva ga je očeva odluka teško pogodila. Do trećeg razreda učiteljica mu je bila „gospođa Katica“ Koložoara, karašev-

ska Hrvatica, koja ga je naučila dobro čitati i pisati, te polako uputila u tajne njemu stranog rumunjskog jezika. U četvrtom je razredu došao pred učitelja koji nije znao karaševski jezik, a on nije dobro znao rumunjski. Odlično je znao čitati, nešto manje računati, a još manje pripovjedati pročitano, te ga je zbog tupe naravi učitelj, Iulie Topala, često mlatio debelom knjigom po glavi, a učenik se čudio zašto učitelj to čini, jer mu objašnjenja razumio nije.

Prof. Milja Radan

Po završetku osnovne škole nastavio je, nakon jedne godine prekida, peti razred, ali na maternjem hrvatskom jeziku, i to mu je ubrzo otvorilo nove spoznajne horizonte, te po završetku sedmog razreda upisao je osmi u Srpsko-hrvatskoj mješovitoj gimnaziji u Temišvaru, koju završava 1957. Godinu dana se zapošljava u Karaševu, kao učitelj. 1958. godine upisuje se na Filološki Fakultet u Bukureštu, odjel za srpsko-hrvatski jezik. Diplomira 1963. godine i postaje profesor za srpsko-hrvatski i rumunjski jezik.

Profesor Radan promovira sve stupnjeve profesionalnog usavršavanja, a 1981. godine postaje profesorom prve klase. Od 1971. godine podržava ispite i radove za doktorantsku titulu u slavenskoj lingvistici, što ostaje i do danas. Pokušao je dovršiti doktorsku dizertaciju 1991. godine u Zagrebu, u koju svrhu mu se odobrava polugodišnja stipendija. Moralno se nije usudio tražiti Hrvatskoj da troši za njegovu stipendiju, pogotovo u vremenu kada je ona agresirana zbog proglašenja svoje neovisnosti. I tako ode stipendija i dođe samostalna hrvatska država. Tadašnja mu je odluka uvijek činila posebno zadovoljstvo, iako, do sada nikome o tome govorio nije.

Od 1963. službovao je kao profesor za maternji jezik sve do 2000. g. U nekoliko navrata obavljao je dužnost ravnatelja Doma kulture od 1966. Od 1973. do 1975. imenovan je za ravnatelja desetogodišnje škole u Karaševu. Imenovanje je obnovljeno u periodu 1980-1989. Od 1990. zaposlen je kao urednik za školske knjige na hrvatskom jeziku u Bukureštu gdje radi sve do 1996. Od 1996. do 2000. izabran je za načelnika općine Karaševa, a od 2000. g. izabran je u nekoliko navrata za zastupnika hrvatske manjine u Rumunjskom Saboru, koju zastupa i dandanas.

Pored prosvjetnog i kulturnog djelatništva, predsjednik Zajedništva Hrvata u Rumunjskoj bavio se tijekom vremena i s dijalektološkim istraživanjima, a posljedica takvih preokupacija su nekoliko stručnih osvrta o osobinama karaševskih živih govora.

To bi u najkraćim crtama bila Profesorova biografija, životopis čovjeka koji je oduvijek bio u službi hrvatske zajednice i sredini svojih ljudi.

Ivan Dobra

KARAŠEVO I SPORT

Bez vode u većini domova stanovnika Karaševa, bez kanalizacije, s rupama na ulaznom putu i industrijskim otpadom posipanom po ulicama sela, mi se dičimo s nogometnom ekipom i nastavljamo ulagati u nogomet.

Ne u druge sportske discipline u kojima su karaševski sportaši imali tijekom vremena zapažene rezultate, nego u nogometnu ekipu i u odgovarajućoj nogometnoj igralištu. Možda, možda krenu rezultati i ekipa se oslobodi pritiska ispadanja u zadnju ligu. Uostalom, nogometna utakmica privlači jako mnogo gledatelja.

Vodu u svojim domovima ili kanalizaciju nemaju ni Nermiđ, ni Jabalče. Zauzvrat, imaju bolji ulazni put od Karaševa, mada to ne bi trebalo sugerirati da je nivo života tamošnjih stanovnika nešto bolji jer karaševski ulazni put uopće nije nekakvo mjerilo. Bolji ulazni put od našeg imaju, osim Nermiđa i Jabalča, Lupak, Klokotič, Rafnik i Vodnik, dakle, sva karaševska sela. Mi imamo no-

gometnu ekipu, istina, - slabu, imamo deniveliran i blatan nogometni teren u kojega se i dalje ulaže i imamo jedan prostor u okolini nogometnog igrališta, a širi se sve do brve, prepunog žbunja i raslina. Osim toga, nije istina da se samo „neki“ žale pepela iz Karaševa, možda jesu neki koji se ne žale ali većina se doista žali i teško se odluči otvoriti prozore na domu jer umjesto svježeg zraka u sobe ulazi pepeo s puta.

Karaševu nema igrački kadar da drži ekipu u IV ligi. Tu se zavarava i komanda ako drugačije misli, i zlonamjerni konsilijeri, a zavaravalo se nešto prije i Zajedništvo Hrvata sa Starigradom. Objektivno mjesto karaševskog nogometa je u prvoj polovici ljestvice zadnje lige Karaš – se-verinske županije ili na zadnjim mjes-

tima IV. lige, ali jedino u slučaju da igramo s nogometašima rumunjskog porijekla, kako to sad čini Prolaz. Karaševski knez je dobronamjeren čovjek, to nitko ne može kontestirati ili opovrgnuti, samo što je on ušao u nogometnu priču kao apsolutni naivac, potaknut od nekih konsilijera PDL upletenih oko ekipe. Kao nogometni laik, trebao je konzultirati nepristranog sportskog savjetnika i onda ne bi votirao za smjenu Mikole Mateje, jednog od najboljih nogometaša kojega je dalo Karaševu u ionak lošoj nogometnoj povijesti. Ovako, Karaševci ne igraju više za Prolaz, a jedna ili dvije iznimke samo potvrđuju pravilo. Naše igralište je i dalje zaključano i sve to „dugujemo“ našem knezu.

Ivan Dobra

BLOKIRANI NEBLAGOSLOVLJENI NOVCI

Karaševski knez smatra da novci koji je komanda dobila iz Vladinih rezervnih fondova nisu blagoslovljeni.

Umjesto da iz dubine srca svog, skromno i ponizno kao istinski kršćanin, zahvali još jednom svim „faktorima“ zaslužnima za novce koje je komanda nedavno dobila iz Vladinih rezervnih fondova, pretprošle smo nedjelje imali neugodan osjećaj da našega pobožnog kneza prožima određena doza satisfakcije zbog činjenice da su dotični novci blokirani. Isto pretprošle nedjelje, 13.05.2012. godine, zbunjeni smo doznali kako su novci koji je komanda dobila zapravo neblagoslovljeni jer su oni krivo stečeni i to je vjerojatno glavni uzrok zašto su oni blokirani.

Kada su na izvanrednoj sjednici iz 14. travnja ove godine karaševski vijećnici odobrili raspodjelu komandinih novaca, oni možda nisu ni slutili da im je knez predložio raspodjelu nekih novaca koji nisu blagoslovljeni.

Budući da su prošle i pretprošle godine u komandin proračun dolazile pozamašnije svote novaca istim putem, onda se slobodno može posumnjati, slijedom kneževske logike, naravno, da su i ti

novci bili neblagoslovljeni. Rupe na karaševskom ulaznom putu, blato na karaševskom igralištu, pepeo po ulicama sela, vodovodne cijevi koje stalno pucaju mada još uvijek nema vode u našim domovima, odsutnost kanalizacije, premaleni prostori, zapravo minijturni, u vrtiću broj 2 iz

Karaševa, fasada koja pada iz komandine zgrade mada je recentno ožbukana, itd., sve te nedostatke dobivaju sada logično objašnjenje: karaševska komanda, naime, uobičajava raditi s novcima koji nisu blagoslovljeni.

Ivan Dobra

nastavak sa 9 str.

NAKON DESET GODINA

vamo gosp. Frunzaverde nije izgubio nijednu priliku da obeća kako će sav taj put asfaltirati. Pogotovo za vrijeme izbornih kampanja, kad mu obećanjima nema kraja. Za vrijeme prošle kampanje čak je smjestio neke teške strojeve ispred naše komande kako bi bolje uvjerio stanovnike da ispunjava svoja obećanja. Nakon biranja, teški strojevi su nestali, put se još više degradirao i čeka kneza da spomene bivšemu predsjedniku županije da ima jednu „restancu“ prema Karaševcima. Pogotovo sad kad su se obojica sreli u PNL-u, odnosno u stranci u koju su pobjegli. Veoma je bio nenadahnut naš knez kad je odlučio posipati po svim karaševskim ulicama neku posebnu vrstu „zgure“. Za vrijeme sušnih dana, Karaševci se teško brani od pepela kojega proizvodi ova zgura, a kad padne kiša zgura emanira nekakav miris kakav se prije mogao osjetiti u nekim ričičkim industrijskim tvornicama.

Još ponešto o karaševskom knezu

Najveći projekt karaševske općine je bio uvođenje vodovoda u Karaševu i Jabalču. Radovi su započeli davne 2008. godine, a stanovnici Karaševa i Jabalča još uvijek nemaju komandinu pitku vodu u svojim domovima. Istina, što se vode tiče, Karaševci su se snašli na različite načine, skoro svaka kuća ima svoje vrelo za vodu, ali to nije nikakva zasluga komande ili kneza. Naša komanda je krenula obrnutim putem: najprije je zamislila uvesti vodovod u naša sela, a tek zatim kanalizaciju. Projekt za kanalizaciju još uvijek nije odobren, prije nekoliko godina je bio odbijen i nije dobio financiranje, a sada se opet nalazi na nekakvoj reevaluaciji.

Bazen za opskrbu vodom

Imamo u Karaševu turistički centar za informiranje turista, ali nemamo turiste. Zgradi turističkoga centra je karaševska komanda dodjela toliko velik prostor da bi tamo mogle stati deset takve zgrade i svi turisti koji bi nas eventualno mogli posjetiti u sljedeće deset godine.

Imali smo u Karaševu i Dom kulture, ali mu je naš knez naprosto zamjenio prvobitnu destinaciju,

razmislio kako oživjeti i dinamizirati kulturalni život, nego je naprosto pretvorio Dom kulture u nekakvu vrstu neukusnog restorana, pustivši nas sve da mislimo kako živimo u primitivnom vremenu. Sada je sigurno, u Domu kulture neće više biti predstava!

Kada netko nešto ne može dobro napraviti onda je bolje ne krenuti na posao, nego ostaviti

Radovi na Domu kulture

tako da se sada u unutrašnjosti tog prostora održavaju svadbe, krštenja, vjenčanja. U Domu kulture je najprije poravnjena i izbetonirana dvorana amfiteatarskog tipa, a zatim su još stavljene i pločice, koje snažno kontrastiraju s postojećom muralnom freskom. Naš knez nije ni na trenutak

stvari onakve kakve su bile. Najbolje je bilo da se naš knez nije uplitaio u karaševski nogomet i u renoviranje Doma kulture i da ih je ostavio onako kako je ostavio karaševski ulazni put, Kajč i Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj.

Zajedništvo Hrvata nije mogao ostvariti neke svoje projekte zbog opozicije PDL i PNL grupacije iz karaševskog mjesnog vijeća. U prilog tome govori nedodjeljivanje mjesta za podizanje Polivalentne dvorane, poteškoće oko izgradnje Muzeja, zabrana karaševskoj nogometnoj ekipi da nastupi na našem igralištu, problemi oko organiziranja kirvaja u Karaševu itd. Takvim poteškoćama doprinio je i promovirani knez u ime Zajedništva koji je ponekad samo govorio u obrani Zajedništva, a djelom je radio protiv njega.

Redakcija

Zgrada turističkog centra

MARIJAN LAUŠ – ZA LUPAČKOG KNEZA

Kada bih na predstojećim mjesnim izborima imao priliku birati kojega ću kandidata izabrati za lupačkoga kneza, onda bih odabrao Marijana Lauša jer sam uvjeren da je Manci najbolje rješenje za sve nas.

Votirao bih Mancija Lauša i bio bih zbog svog čina - po prvi put nakon 1990. godine - smiren i zemljom koju gazim i nebom odozgora. Ne bih imao neugodan osjećaj da sam možda pogrešno izabrao.

Ispred stanovnika lupačke općine je povijesna prilika da izaberu novoga kneza i da se na taj način zatvori jedno dugačko razdoblje, ispunjeno praznim obećanjima i neuspjesima, razdoblje čija je kruna i najveća realizacija zapravo skladište za smeće u okolici Lupaka, odnosno u blizini svih nas.

Marijan Lauš, ovaj doista posebni čovjek, apsolutno je Filozofskog Fakulteta u Zagrebu i Pravnog Fakulteta u Rumunjskoj. Potječe iz veoma pobožne obitelji i otac je jednog djeteta.

Ovaj iznenađni kandidat za lupačkoga kneza je čovjek drugačijeg profila od svih dosadašnjih lupačkih

Marijan Lauš

kneževa. Moderan, visokoobrazovan, pozitivan, kreativan, - poznat je svima nama ponajprije po dobroti i toplini koju emanira duša svoja. Možda i

griješim, ali ja sam uvjeren da Manci Lauš ne posjeduje sposobnost da nekoga mrzi, čak ni one koji se pripremaju izgraditi skladište za smeće županije u rodnome mu Lupaku. Bez sumnje, svim će se silama boriti protiv odluke lupačke komande i dugogodišnjeg lupačkog kneza, borit će se kao i do sada, ali bez osjećaja odbojnosti prema podržateljima projekta, bez onakvog osjećaja kakav možda sve nas prožima.

Kad bih imao nadnaravnu moć, modelirao bih cijeli svijet po Manciju Laušu, po čovjeku kakav se ne rađa na svake sto godine. Ispred lupačke općine je sada idealna prilika, bojim se da će biti i jedina, jer Manci Lauš neće kandidirati i po drugi put. I što je najvažnije, neće mijenjati ni stranke kao drugi, već će ostati lojalan Zajedništvu Hrvata u Rumunjskoj, neovisno o uspjehu ili neuspjehu na izborima.

Ivan Dobra

MANCI LAUŠ – ZA KNEZA!

Lokalni izbori kucaju na vrata. Svakih četiri godina pozvani smo da, od velikog broja kandidata koji ciljaju fotelju za konsilijera, kneza ili predsjednika županije, odaberemo jedino one koje smatramo da su vrijedni, dostojni i zaslužni za taj položaj.

Ali, koga odabrati? U lupačkoj općini, šaroliki elektoralni plakati preplavili su već seoske ulice. Dosta je lako prepoznati lica koja vire s tih plakata jer na ovim izborima imaju pravo kandidirati samo oni koji imaju prebivalište (adresu) u ovoj općini. Neke od njih osobno znamo jer su naši susjedi, rodove ili prijatelji. Neke od njih znamo jer su već bili akteri na domaćoj političkoj sceni. O nekima znamo što su već napravili u prijašnjem mandatu, a o nekima možemo tek pretpostaviti da će bolje obavljati dužnosti ovih prijašnjih.

Na ovogodišnjim lokalnim izborima, stanovnici Klokotiča, Lupaka, Ravnika i Vodnika morat će se odlučiti između sedmorice kandidata koji žele preuzeti funkciju kneza lupačke općine i dati povjerenje samo jednome od

njih. Najviše kandidata za kneza dolaze iz Lupaka: Marian Lauš (UCR), Mircea Popescu (PSD), Marian Duma (UNPR) i Marian Muselin (PNG); iz Klokotiča kandidiraju bivši knez Marian Vlasici (PNL), Bojincă Lucacela (PNȚ) i Slavoliub Radovancovici (PPDD), a iz Ravnika dolazi Mihai Veca (PDL).

Ako uistinu želite promjenu u općini Lupak, onda vam, otvorena srca, preporučujem da na izborima iz 10. lipnja izađete u u što većem broju i stavite vaš glas na Marijana Lauša.

Zašto je Marijan Lauš bolji od ostalih kandidata? Zato što je iskren, pošten i odlučan da donese dobro cjeloj općini Lupak. Osobno znam kakav je Manci Lauš kao čovjek i svi ostali koji su ga upoznali znaju da je on vrijedan ispuniti svoja obećanja. Istina je da vam gotovo svi kandidati govore kako će zajedno snjima doći i vidljiva

promjena u općini Lupak. I onda vam obećaju kako će oni napraviti ovo ili ono i smanjiti tu i tamo vaše porezne obveze. Ali, obećanja nisu novost. Na obećanjima je izgrađena cijela jedna generacija političara u našoj državi.

Manci Lauš zna što će donijeti novo u toj instituciji - poštenje, poštovanje prema ljudima i održanu riječ! To su stvari koje, nažalost, fale ne samo lupačkoj općinskoj ustanovi, već i čitavoj našoj državi. Ako smatrate da je ovo najbitnija promjena koja se mora dogoditi u našoj zajednici, onda glasajte za Marjana Lauša, ako ne, onda se i dalje pitajte zašto smo mi tako neozbiljan narod u komparaciji s narodima koji si upoznao na zapadu!

Dajmo šansu našim starim karaševskim dobrim naukama i našem dobrom karaševskom odgoju!

Daniel Lucacela

DUHOVI I CRKVA

Blagdan Duhova nadahnjivao je oca Vendelina na propovijedi o velikoj ljubavi Božjoj prema čovjeku, o čovjeku čije je cijelo biće hram Duha Svetoga i o Crkvi.

On nam daje vrhunaravne darove, osobito ljubav, dakle on je početnik milosti, oprostjenja grijeha, čistoće i svetosti, on je veza ljubavi između Boga i čovjeka. Sav vrhunaravni život, i sve ono što u nama podržava i goji taj život, dakle i sama sv. Crkva, jest djelo Duha Svetoga. Ona je pravo kraljevstvo njegovo u kojem on vlada i dijeli kao neograničeni gospodar razna dobra i razne službe. Sve to odaje božansku moć, propovijedao je na Duhove otac Vendelin.

Govoreći o ljubavi Božjoj prema ljudima, on postavlja tri pitanja - koga to Bog ljubi, koliko ga ljubi i zašto nas toliko ljubi? On odgovara da je Bog ljubio nas ljude, svoja stvorenja, djelo ruku svojih. Ljubio nas je više nego što je ljubio ohole anđele koje je odbacio od sebe. Nas, uprkos svim našim grijesima, Bog nikada nije prestao ljubiti. Odgovor na drugi dio pitanja o. Vendelin smatra vrlo teškim i piše da dosada nitko nije u potpunosti dao odgovor, pa mu se najbolje učinilo preneti rečenicu iz Svetoga pisma koja u sebi sadrži savršen odgovor.

"Bog je toliko ljubio svijet da nam je dao jedinorođenoga Sina." Ovoliku ljubav, kazuje otac Vendelin, teško je pojmiti ljudskim umom. "Čovjek se žrtvuje za čovjeka, ali ovdje Bog daje Sina svoga jedinorođenoga, daje ga za čovjeka. Ali kakva čovjeka? Čovjeka neposlušna, nezahvalna, grešna. Bože, to je ljubav nepresežna. Ničega nema na svijetu, što nam Bog ne bi dao, jer kad je ono dao što mu bijaše najmilije, dat će nam sigurno i ono ostalo", zaključuje o. Vendelin.

No on postavlja i pitanje komu imamo zahvaliti što smo upoznali sve ono što je Sin Božji za nas učinio? Upravo Duh sveti jest taj po kojemu upoznajemo Krista i čijom su jakošću i apostoli propovijedali Isusa Rasketoga i njegovo uskrsnuće. "Duh Sveti jest onaj koji je ovu riječ,

ovaj nauk u Crkvi Kristovoj zajedno sa Crkvom sačuvao za sva vremena i kroz brojne borbe i progonstva. Pa ipak tako slabo poznajemo Duha Svetoga i djela koja je on za nas učinio", kazivao je otac Vendelin napominjući da se mi, upravo zato jer

Sursa: www.arena.md

ga ne poznajemo, zapravo vrlo slabo molimo Duhu Svetome. Razlog zašto je to tako nalazi u našoj sjetilnosti. Naime, mi teško shvaćamo stvari koje do nas ne dopiru putem naših osjetila, a "niti ne opažamo tihi šapat i mirno djelovanje Duha Svetoga u nama". "Velika svoja djela izveo je u svijetu i izvodi još i danas posve mirno i tiho: posvećuje i oslobađa duše od grijeha u sakramentima krsta i pokore, a svoju Crkvu vodi k pobjedi strpljivošću i mukom. Ljubav, radost, nuraćni mir i vjera djeluju u srcima ljudskim tako nježno na naša osjetila da mi i ne opažamo silu koja tu djeluje", govorio je o Duhu Svetome o. Vendelin pronalazeći upravo u ovome objašnjenje zašto treću božansku osobu, Duha Svetoga, tako malo poznajemo. A taj Duh Sveti, govorio je o. Vendelin, ne stanuje samo u našoj duši, nego i u našem tijelu. "Po tome je naše tijelo hram duha Svetoga, blagoslovljen i posvećen njegovom prisutnošću, sveta posuda, svetija od starozavjetnog kovčega, jer u njemu nosimo, ne ploče zakona, već samoga onoga koji zakon donosi. Jedva možemo dosta visoko misliti o dostojanstvu i poštovanju koje pristaje našem tijelu zato jer u njemu stanuje Duh Sveti", objašnjavao je o. Vendelin nukajući nas da poštujemo to naše tijelo u kojem stanuje treća božanska

osoba, da ne omalovažavamo, niti ga bezobzirno vrijeđamo. Poziva nas također da budemo sretni da nam se pružila prilika da služimo tom svetištu Duha Svetoga. No pozvani smo da jasno vidimo da su i tijela naših bližnjih također hramovi u kojim "Bog stanuje u punini svoga boženstva".

U jednoj svojoj propovijedi o Duhu Svetom i Crkvi o. Vendelin priča kako su apostoli morali propovijedati Isusov nauk u jednom dosta neprijateljskom okruženju. A bili su priprosti i siromašni, bez veće naobrazbe, bez osobitih sposobnosti i sprema... "Samo je Bog mogao dati ovakvim ljudima ovakav nalog i

samo ih je on mogao dovesti do pobjede", odgovara o. Vendelin i dodaje da je upravo Duh Sveti onaj koji je "izveo ovo ogromno i veličanstveno djelo napunivši duše apostola i osposobivši ih i oduševivši za ovu nadčovječansku zadaću. Pripovijedajući o povijesti Crkve i o svemu što je ona kroz vrijeme prolazila o. Vendelin ne zaboravlja ni vremena unutarnjih borbi i nastanka velikih hereza. I tu nalazi Duha Svetoga kao onu silu koja je bila uz Crkvu u njenim borbama i sačuvala joj čistim nauk evanđelja. "Tako su i kasnije, u svako doba, nasljednici apostola, pomoću istog Duha Svetoga, kojega je obećao Gospodin svojoj Crkvi sve do konca, lučili uvijek svjetlo od tmine, istinu od laži, pravu nauku od krivovjersstva, i Crkva, građena na pećini Petrovoj izađe uvijek iz svih borbi kao pobjednica. Kraljevstva i carstva su propala, ali ona još stoji jer je Duh Sveti uz nju. Ustat će na nju i sadašnji njeni neprijatelji, ali

Crkva će i nadalje ostati nepokolebljiva jer nju štiti Duh Sveti koji će poraziti sve bezbožnike", govorio je svojim vjernicima o. Vendelin pokušavajući naglasiti kako ne može dovoljno objasniti koliko smo sretni što se nalazimo u Crkvi, u kući Božjoj.

Sluga Božji Vendelin Vošnjak
Sursa: www.bozjaljubav.jimdo.com

nastavak sa 8 str.

NAKON DESET GODINA

Nova vremena traže novog kneza

Nalazimo se danas u drugom desetljeću dvadeset i prvog stoljeća, a očekivanja stanovnika Nermađa, Jabalča i Karaševa su sve veća i veća. Nova vremena pretpostavljaju nov način života, nov pogled na svijet, poduzetnijeg i snalažljivijeg kneza. Kad bismo pažljivo pogledali i pokušali analizirati kneževu djelovanje u proteklih deset godine onda bismo mogli konstatirati da je većina gore nabrojanih projekata pokrenuta i realizirana u prvim dvama mandatima, dakle do 2008 godine. Nakon toga se može opaziti određeni umor u radu i djelovanju našega kneza, krivi potezi, nesnalažljivost, manjkavost novih projekata i sve veće uvjerenje u vlastite sposobnosti.

Nakon niza investicija

Knez i nogomet

Mišljenja smo da bi karaševska nogometna ekipa bolje funkcionirala da se naš knez u nju uopće nije uplitao. Ovako, što imamo? Nogometno igralište u Karaševu je i nadalje dostupno samo momčadi Prolaza, u čijem sastavu dominiraju igrači koji nisu iz Karaševa, a naši igrači su prisiljeni igrati u susjednom Klokotiču ili u drugim mjestima. Nogometno igralište iz Karaševa je zaključano za Karaševce. Naš knez je pasivan pred tim paradoksom. Ako je vjerovati vlastitim izjavama, on doista želi da karaševska nogometna mladež igra u svojem mjestu ali ne može u tu svrhu ništa napraviti zbog žestoke opozicije konsilijera PDL i PNL iz karaševskog vijeća. Istini za volju, previše ni ne poduzima i odviše se ni ne umara u tom pogledu.

Rupe gosp. Frunžaverdea i karaševskog kneza na našem ulaznom putu

Kada je pak riječ o investicijama u nogometno igralište u Karaševu mora se odmah istaknuti da su one dosta rijetke, ali, zauzvrat, - skupe i veoma nekvalitetne. Nakon završenih radova, teren iz Karaševa izgleda kako izgleda, blatan i deniveliran, to već zna svaki Karaševak koji prati utakmice Prolaza, isto kao što to znaju i sve nogometne ekipe koje gostuju na

našem igralištu.

Knez i karaševski ulazni putevi

Kad bismo pokušali pronaći neki lošiji put od karaševskog ulaznog puta, koji se protiče od

Dugogodišnja restanca gosp. Frunžaverdea nastavak na 10 str.

komande pa sve do izlaska prema Ričici, onda bismo odmah rekli da je to Kajč, glavni ekonomski put Karaševaka. Tijekom vremena komanda je pokušavala na razne načine zatrpiti rupe na ulaznom putu, ali one su se javljale opet iznova i iznova. Neki stanovnici Karaševa su osobno pokušavali zatrpiti rupe, ali su brzo odustali jer s karaševskim rupama se ne možeš tako lako i jednostavno boriti. Komanda je jednom popunila rupe na tom asfaltu s ostrim kamenjem, što opet nije bilo adekvatno rješenje. Rupe su se iznova javile, a kamen je ubrzo bio izbačen po asfaltu i postojala je realna opasnost da nekome razbije staklo na autu ili, u najgorem slučaju, glavu. Ovaj komadić ulaznog puta bi trebao biti ponovno asfaltiran, a ne injektiran na početku kampanije za izbore. Ovako, on je dokaz ravnodušnosti komande i županije prema svim stanovnicima Karaševa.

Još jedan dokaz ravnodušnosti komande i županije prema stanovnicima Karaševa je i put Kajč, koji se proteže iz sela do Kantara, samo što se ovaj naš glavni ekonomski put nalazi u puno lošijem stanju nego karaševski ulazni put. Kajč je degradiran, teško prolazan i za traktore, a kamoli za aute, a na nekim mjestima više je nalik kljancu nego putu. Od 2005. godine nao-

NAKON DESET GODINA

Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj je organizacija svih nas, organizacija koja radi za nas i za dobrobit našeg naroda. Upravo zato je jedan od ciljeva ZHR-a da promovira naše kneževke. Prvi knez ZHR-a u karaševskoj komandi bio je prof. Milja Radan. Profesor je velikom većinom glasova Karaševaka izabran da obavlja funkciju kneza od 1996.

ulaznog puta u Jabalče pa sve do Padinasak, zatim asfaltiranje ulaznog puta u Nermid i obnovu tamošnjeg mosta, asfaltiranje i proširivanje karaševskog puta od komande pa sve do Kurjačice. Masovne svote novaca su investirane u šumske puteve, odnosno u Mogilu i Uljanicu. Izgrađen je nov vrtić u Karaševu (istina s premalnim prostorima), obnovljen je

napravljen je most u Jarku, u blizini Dvojezične Gimnazije iz Karaševa te na taj način omogućen promet i na toj relaciji, karaševsko groblje je fluidizirano te je tamo podignut novi ogradni zid.

Deset godina je prilično dug vremenski period i nije potrebno nekakvo posebno nadahnuće da bi se postiglo ono što je u Karaševu postignuto. Ovakvi primjeri bi se mogli nastaviti ali mi ih nećemo više nabrajati, isto kao što nećemo bilježiti ni ono što knez nije uspio napraviti, budući da naša novina ne raspolaže dovoljnim prostorom da sve to nabroji. Tek nevini pogled u Nermid i Jabalče odmah pokazuje da je u zadnjem mandatu naš knez ulagao u ova dva sela karaševske općine samo mrvicu više nego što im je dodijelio novce za održavanje kirvaja.

Ne znamo da li je karaševski knez uspio iskoristiti nešto od 16,8 milijarde starih leja kao što su to uspjele iskoristiti neke druge komande s područja Rumunjske ili mu je Vlada sve novce blokirala. Vjerojatno nije ni

Dom kulture iz Nermida i komanda iz Karaševa. Postavljen je drveni pješački most kod Tri vodenice, u suradnji s crkvom uređen je prostor kod Svete Marije Lurdske u karaševskoj Kurjačici

Drveni most kod Tri vodenice

do 2000-te (dve hiljadite) godine, a zatim je dobio povjerenje svojih sumještana za još jedan kneževski mandat. Nakon što je u jeseni iste godine prof. Radan izabran da zastupa Hrvate u Rumunjskom Parlamentu, funkciju kneza u Karaševu preuzima Petar Bogdan, tadašnji potpredsjednik Zajedništva Hrvata. Pomoću Zajedništva Hrvata u Rumunjskoj, čiji član je bio od 1991. pa sve do početka kampanje za nadolazeće mjesne izbore, Petar Bogdan drži knežiju u Karaševu nešto više od deset godina, sve do naših dana.

Dugogodišnju knežiju Petra Bogdana krasi uspjesi i neuspjesi, vrline i mane, dobro obavljene stvari i loše obavljene stvari. Petar Bogdan se za vrijeme svoje knežije zalagao i ulagao u karaševske škole, u crkvu, u neke karaševske puteve, u opskrbljivanje Karaševa i Jabalča s pitkom vodom i tako dalje. Rezultat takvog zalaganja karaševske komande i kneza Petra Bogdana je asfaltiranje

Dvojezična Rumunjsko-Hrvatska Gimnazija

i izgrađen je Križni put na karaševskoj Kalvariji. Isto tako, obnovu starog mosta koji je trebao biti izgrađen u Nermidu a nermidanje su ga odbili jer im je bio premalen za protok vode,

probao te novce iskoristiti budući da je sve nas obavijestio kako su ti novci neblagoslovljeni. S druge pak strane, znamo da je na sve karaševske ulice posipana nekakva posebna vrsta „zgure“, pokazana je određena briga za neke teške socijalne slučajeve u Karaševu i Nermidu, uspostavljen je zajednički jezik karaševskog kneza i konsilijera PDL-a, a komanda je u zadnje dvije godine iz vlastitog budžeta plaćala muziku za kirvaj u Karaševu. Naposljetku, zamjenjena je inicijalna destinacija Doma Kulture, a Karaševo ima sasvim novu i izmjenjenu nogometnu ekipu i prikladno nogometno igralište u kojega je masovno investirano.

Križni put na karaševskoj Kalvariji

nastavak na 9 str.

ODLUČI SAM KOGA ĆEŠ IZABRATI !

Ovo predizborno vrijeme je vrijeme raznih obećanja, laži i prijevara, vrijeme u kojem moramo razlikovati što je dobro a što ne.

Ne izaći na izbore, znači da ti je svejedno tko s tobom vlada. Ako si pak zasićen s politikom, jer to ima svakog dana na televiziji, ipak bi na izbore trebalo izaći i dati nekome kandidatu svoj glas i povjerenje. O tvojoj sudbini i o tome tko će te predstavljati sljedećih godina, u sredini gdje živiš, odlučuješ sam putem tvog glasa.

Ne dozvoli da drugi misle

za tebe i u tvoje ime, te da te drugi vode. Ne vjeruj svemu i svačemu što se govori. Razmisli sam, svojom glavom što je najbolje za tebe, za tvoju djecu, za tvoj narod i sredinu gdje živiš. Svaki ima pravo i slobodu izabrati koga želi. Izaberi razumno onog i ono što misliš da je najbolje. Glasaj (votiraj) provjereno, glasaj za tvoje ljude, glasaj za dobre i pametne stvari da se naprave, kao i za bolje sutra svih nas!

Padom komunizma 1989. godine, Rumunjska otvara širom vrata slobodi svog naroda. Nedugo iza toga, Rumunjska daje manjinama svoja pripadajuća prava i pravo na formiranje vlastite etničke organizacije. Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj nastaje prije nego što je 25. lipnja 1991. godine stvorena suverena i samostalna Republika Hrvatska, prvi put u povijesti kao država.

--> U travnju 1991. godine osniva se **Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj** i karaševski Hrvati s time dobivaju vlastitu instituciju koja ih službeno predstavlja;

--> Od tada, već 22. godinu zaredom, ZHR se brine za sve karaševske i tamiške Hrvate u Rumunjskoj;

--> Zahvaljujući najviše prof. Milji Radanu, ZHR je kroz vrijeme i rad stvorilo puno toga, - ono što nam (karaševskim Hrvatima) danas "neki" često zavide i pokušavaju uništiti ili otet;

--> ZHR je često izjednačavano i uspoređivano s ostalim političkim strankama, što je neispravno. **ZHR nije politička stranka** ili općinska admin-

istracija, nego službena organizacija Hrvata iz Rumunjske koja se naziva Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj;

--> O Zajedništvu se često govore neistine, laži i optužbe te je i često napadano na razne načine od raznih ljudi, institucija i od svih onih kojima Zajedništvo izgleda da smeta, jer brani Karaševcima dobara, prava, istinu i pravdu;

--> "MI SVI" konačno imamo

vlastitu organizaciju i ne trebaju nam drugi ljudi (stranci) da nam govore što trebamo raditi i kako da nas rukovode!

--> ZHR se neprestano zalaže i brine za svoj narod u okvirima zakona i korektnosti. Sve što nije istina, nelegalno i nekorektno, Zajedništvo ne uvažava;

--> Za ZHR se trebamo i mi sami brinuti, jer Zajedništvo smo svi mi, no zato trebamo svi biti jedno, poštivati statut i razlikovati istinu od laži i raznih dezinformacija;

--> Treba nam vjera, hrabrost, snaga i inteligencija za naše bolje sutra, kako bi konačno očuvali naš identitet i sve dobro što smo naslijedili od naših očeva i djedova, za sve ono što smo postigli do sada, kao i za sve ono

što želimo nastaviti postizati dalje u budućnosti;

--> Dobro razmisli i reci DA za nas karaševske Hrvate, našu djecu, naša sela, naše bolje sutra, našu budućnost i za naše ljude, za ZHR! Jedino tako, svi zajedno, možemo postići toliko željeni i očekivani mir i pravdu, ali i naš neophodni napredak i bolju budućnost na prostorima na kojima živimo;

--> Lažna obećanja, sitni pokloni u raznim oblicima, razne sitne usluge i nagovaranja, ne idu tebi u korist, neke se stvari od nabrojanih i zatvorom kažnjavaju. Ne dozvoli ucjenu i nepravdu;

--> Poznavati povijest i prošlost, dobra je prevencija u neku ruku za vlastitu bolju budućnost, jer neznanje prošlosti je osuda ponovnog ponavljanja povijesti..., a za što su tvoji djedovi ginuli i borili i tvoja obitelj koja radi u inozemstvu po svijetu, ako ne za tvoje i naše zajedničko bolje sutra;

--> Ne dozvoli da ljubomora, nesloga i mržnja vladaju, te da nas neki pojedinci dijele, to namjerno i rade kako bi lakše s nama pokušali vladati. Latinska izreka kaže: "Divide et empera!" što u prijevodu znači: "Podijeli i vladaj!" Zato, budućnost,

impliciranost i ujedinjenost nam treba ako želimo nešto više postići od onog što imamo;

--> **Ne dopuštaj da drugi razmišlja i govori za tebe koga da biraš.** Tvoj križ je tvoj križ i jedini životni put kojeg svaki sam izabire. **Na tvoje pravo, odluči sam!!**

--> Traži uvijek dobro za tebe, tvoju obitelj i zajednicu u kojoj živiš. Prihvati istinu i dobro; praštaj i voli.

--> **BIRAJ LISTU KANDIDATA ZAJEDNIŠTVA HRVATA U RUMUNJSKOJ ZA MJESNO VIJEĆE, NA ČELU S PROFESOROM MILJOM RADANAM ZA KNEZA U KARAŠEVU.**

--> **ODABERI KRIŽ SA ZNAKOM HRVATI/CROATI!**

Bog i Hrvati,

Slobodan Ghera

ZAJEDNO ZA BOLJE SUTRA!

PROF. RADAN MIHAI
KANDIDAT ZHR-A ZA KNEZA (PRIMAR)

KANDIDATI ZHR-A ZA LOKALNE IZBORE 2012
CANDIDAȚII UNIUNII CROAȚILOR PENTRU
ALEGERILE LOCALE 2012

DOMANEANȚ JACOB-MIHAI
KANDIDAT ZHR-A ZA
ODBOBNİKA (CONSILIER)

FRANA IVAN
KANDIDAT ZHR-A ZA
ODBOBNİKA (CONSILIER)

GERA GIURECI-SLOBODAN
KANDIDAT ZHR-A ZA
ODBOBNİKA (CONSILIER)

IFCA ILIE-NICOLAE
KANDIDAT ZHR-A ZA
ODBOBNİKA (CONSILIER)

GERA NICOLAE
KANDIDAT ZHR-A ZA
ODBOBNİKA (CONSILIER)

GIURCHİȚA MARIA
KANDIDAT ZHR-A ZA
ODBOBNİKA (CONSILIER)

HATEGAN GHEORGHE
KANDIDAT ZHR-A ZA
ODBOBNİKA (CONSILIER)

HATEGAN PETRU
KANDIDAT ZHR-A ZA
ODBOBNİKA (CONSILIER)

RIMER GHEORGHE
KANDIDAT ZHR-A ZA
ODBOBNİKA (CONSILIER)

IVANOAICA TUDOR-ION
KANDIDAT ZHR-A ZA
ODBOBNİKA (CONSILIER)

LUGOIAN MIHAI
KANDIDAT ZHR-A ZA
ODBOBNİKA (CONSILIER)

MATEIA MARIAN MIHAI
KANDIDAT ZHR-A ZA
ODBOBNİKA (CONSILIER)

MOLDOVAN MARTIN
KANDIDAT ZHR-A ZA
ODBOBNİKA (CONSILIER)

PAUN NICOLAE
KANDIDAT ZHR-A ZA
ODBOBNİKA (CONSILIER)

POZDERCA GHEORGHE
KANDIDAT ZHR-A ZA
ODBOBNİKA (CONSILIER)

REBEGILA NICOLAE
KANDIDAT ZHR-A ZA
ODBOBNİKA (CONSILIER)

BIRAJTE LISTU KANDIDATA ZHR-A I PROF. MILJU
RADANA ZA KNEZA U OPĆINI KARAŠEVO!

ÎMPREUNĂ PENTRU UN VIITOR MAI BUN!

KANDIDATI ZHR-a ZA LOKALNE IZBORE 2012.
CANDIDAȚII UNIUNII CROAȚILOR PENTRU
ALEGERILE LOCALE 2012

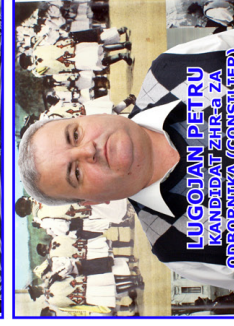
SERA GHEORGHE
KANDIDAT ZHR-a ZA
ODBOBNİKA (CONSILIER)

VLASICI MIHAI
KANDIDAT ZHR-a ZA
ODBOBNİKA (CONSILIER)

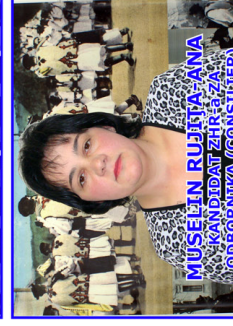
GIURLA IOAN
KANDIDAT ZHR-a ZA
ODBOBNİKA (CONSILIER)

LUGOIAN PETRU
KANDIDAT ZHR-a ZA
ODBOBNİKA (CONSILIER)

GIURCHİȚA PETRU
KANDIDAT ZHR-a ZA
ODBOBNİKA (CONSILIER)

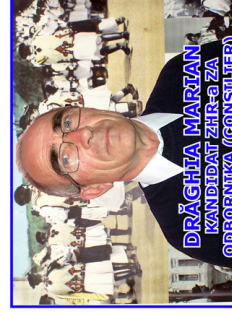
MUREȘIN RUTILIANA
KANDIDAT ZHR-a ZA
ODBOBNİKA (CONSILIER)

LAUȘ MARIAN
KANDIDAT ZHR-a
ZA KNEZA (PRIMAR)

TODORI MIHAI
KANDIDAT ZHR-a ZA
ODBOBNİKA (CONSILIER)

DRĂGHITA MARIAN
KANDIDAT ZHR-a ZA
ODBOBNİKA (CONSILIER)

MUREȘIN SLAVICA-MARIA
KANDIDAT ZHR-a ZA
ODBOBNİKA (CONSILIER)

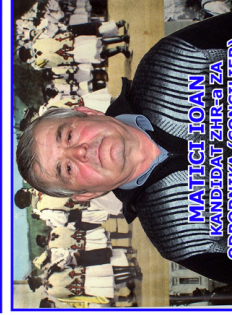
MIROS MARIAN
KANDIDAT ZHR-a ZA
ODBOBNİKA (CONSILIER)

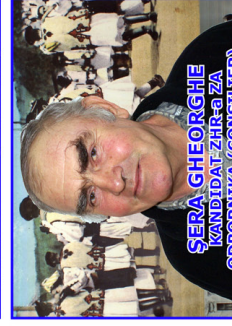
IOVANAȘ CRISTIA
KANDIDAT ZHR-a ZA
ODBOBNİKA (CONSILIER)

LUCHICI NICOLAE
KANDIDAT ZHR-a ZA
ODBOBNİKA (CONSILIER)

MATICIOAN
KANDIDAT ZHR-a ZA
ODBOBNİKA (CONSILIER)

SERA GHEORGHE
KANDIDAT ZHR-a ZA
ODBOBNİKA (CONSILIER)

VOTAȚI LISTA CU CANDIDAȚII UCR ȘI PE LAUȘ MARIAN
PENTRU FUNCȚIA DE PRIMAR ÎN COMUNA LUPAC!